

אם וילדים בכלא
שרה הם, בת ה-23, אם לארבעה ילדים פעור טים, נעצרה באשמת "זשטטות" והושמה בכלא יחד עם תינוקותיה, כמעמדת לגירוש. שוחררה לאחר זמןמה, בהתערבות עורכי-דינה.

האחרון שלנו בעולם. אין לנו מקום אחר לחיות בו!"
דברים שקטים אך פסקניים אלה אמר לכתב העולם הזה בן-עמי קארטר (28), דובריה של קהיליית הכושים העבריים, היום שבת בדימונה מזה שנים אחדות. על שאלתו המפורשת של הכתב, "האם תתינגדו בכוח לגירושכם מהארץ?" שב קארטר ואמר:

"ישראל היא המקום האחרון שלנו בעולם. כאן יהיה הסוף שלנו."
תגובתם העתידה של הכושים העבריים על כל ניסיון לגרשם, משתמעת מן הדברים בפירוש.

המלאכים בשחור

לפני שבועות מספר שלח בן-עמי קארטר טר יפה-התואר, מורה לתנ"ך במיקצוע, מיכתב לראש-הממשלה גולדה מאיר. במיכתב תבו הניגוש ביקש ממנה לעשות למען לא יגורשו בני העדה הכושית היושבים בדימונה מן הארץ. "אנו מוכנים להתיר יישב בכל מקום בארץ ולעשות הכל למען

סוף שחור

ישראל, כתב... אנו מותרים מראש על זכויות עולים, ועל כל זכויות חומריות אחרות, ובלבד שיורשה לנו להישאר כאן."
אכן, נראה שבני כת הכושים העבריים עושים ככל יכולתם על-מנת להיקלט בישראל, וכך, מבלי להתחשב בפקודת-הגירוש התלויה ועומדת נגדם, ממשיכים הכושים בפעולות ההתנדבות שלהם כמקודם.
פעמיים בשבוע מגיע לשכונת הניצחון בדימונה אוטובוס של צה"ל, המוביל את שליחי הנשמה לאחד מבסיסי הצבא. מן הנסיעות הממושכות והמייגעות הללו הם חוזרים שחוסים, ולא רק שאינם מקבלים כל תשלום, אלא גם את הצידה לדרך הם נוטלים עימם מבתיהם. אבל הם מרוצים. ואמר הזמר חזיקיה, ראש הלהקה:

לעבדים השחורים

זה לא איכפת לי שבשביל המדינה אנחנו יושבים כאן באופן בלתי-חוקי, חשוב לי רק שאנחנו עושים להיילים טוב על הנשי מה. כל השאר לא משנה."

וחיילי צה"ל אמנם מעריכים זאת. בידו הלהקה, כיום עשרות מיכתבים מיחידות צבאיות שונות, המודות להם על פעור לתם הברוכה.

כתב, למשל, רבי-סרן מנחם, מפקד יחידה: "היענותכם, התנדבותכם ומאמצים תרמו רבות לחיילינו." מבינה בבאר שבע קיבלו מיכתב בוז הלשון: "אחיינו היקרים, הופעתכם שנעשתה בהתנדבות, השיריים, הנגינה והריקודים הנפלאים רור ממו את מצב-רוחם של הפצועים, שלא יכלו להגן את חג התנועה עם משפחור תיהם בביתם. ושוב, כמו בפעמים הקודרות, אנו מקווים לשמור איתכם על קשר הדוק ולראותכם בשמחות." האגודה לעזרת בית-החולים תל-השומר, יע"ל, שלחה ללהקת הכושים העבריים תעודת-הוקרה.

על אחת מהופעותיה של הלהקה מספר אברתם נרקונסקי, חייל-מילואים בפלוגת טנקים, ונהג אוטובוס יתירים במיקצועו: "זה היה בזמן המילחמה. אני לא זוכר בדיוק באיזה יום. היינו רק ארבעה חיילים במצב מבודד ממערב לתעלה. חלק מאיתנו היו פצועים. פתאום הגיע אוטור

בוס, ובתוכו לקחת שליחי הנשמה. הם לא התחשבו בכך שתינו רק ארבעה איש במקום, ונתנו לנו הופעה של שלוש שעות. מאז אותה הופעה, אני קורא להם "המלאכים בשחור". אחרי ההופעה שלהם הפכנו להיות אנשים אחרים, כאילו שחזרו אלינו הכוחות שלנו. אני בכלל לא מסוגל לחסר ביר איזה שינוי פנטסטי הם חוללו בנו."

הרשויות חסרות-אונים

הישרדיהפנים הגיע כבר לידי החלטעה לטה סופית. מקומם של 400 הגברים, הנשים והילדים בני כת הכושים העבריים, אשר הגיעו לישראל בשנים האחרונות, לא יכירם כאן.

כלומר, יש לגרשם. אולם הבעייה העור מדת בפני השלטונות הינה — כיצד ליישם החלטה זו הלכה למעשה. מבחינה מישפטית אין, לכאורה, כל בעייה. ישרי בתן של הקהילה הכושית הקטנה בדימונה והקבוצה המצומצמת יותר בערד, אינה חוקית. אף שאחדים מבניהן קיבלו דירות ממישרד-הקליטה, הרי תוקפן של אשרות-

השהייה שהוטבעו בדרכונים האמריקאיים, פקע מכבר. את הדרכונים עצמם החזירו לשגרירות אמריקה בתל-אביב, לפני ארבעה חודשים, לאחר מאבק קשה. אשרות העולה שביקשו שוב ושוב, לא ניתנו להם.

אך מישרדיהפנים, שהחליט לגרשם, יור דע היטב שהדבר אינו פשוט כלל, ואולי אפילו בלתי-אפשרי, כיוון שגירושם הקיי בוצע של הכושים עלול לחולל שערורייה בינלאומית ממדיגה ראשונה, ומחאה קור לגינת מצד מיליוני הכושים באמריקה ור ארצות אפריקה, שאמנם ניתקו את יחסיהן עם מדינת-ישראל, אך השאירו בפניה "אופציות פתוחות."

מישטרת ישראל, שמתפקדה להוציא את החלטתו של מישרדיהפנים אל הפועל, יור

יהודים וזאת הארץ שלהם. למען האמת, אני בכלל לא יודע כיצד אפשר יהיה לסלק אותם מכאן. לא פשוט לסלק מארץ קבור צה כזו, שעלולה להיות אלימה מאד."

גירוש מתוחכם

אמנם, המישטרה, כנראה בפעולה מתואמת עם מישרדיהפנים, אינה מגרשת את בני הכת מן הארץ באורח ישיר. במיקרה מיוחד ו"עדין" זה, היא מפעילה שיטה אחרת, מתוחכמת הרבה יותר. בני הכת מגורשים מישראל בצניעה, ללא פירסום — טיפין-טיפין.

על השיטה בה מגרשים את הכושים מן הארץ מספר בן-עמי קארטר: "דוגמא טובה לכך יכול להיות המיקרה של תומס גלוצר. תומס (33) קיבל מחברת איינושטיין לבנייה, שם עבד, שיק של משכורתו. הוא נטל את השיק והלך עימו להתנהג-מישטרה בדימונה, לבקש את דרכונו שהיה מוחרם שם. על-מנת שיוכל לפדות את השיק, הדבר היה בחודש יולי 1973.

"מאז לא ראינו אותו", מספר קארטר. "אחרי שנכתנו שהוא נעלם, פנינו למישר

טרה. ידענו שהוא הלך לשם בקשר לדרכונו שלו. במישטרה שאלנו מה קרה לו. הם אמרו לנו שלא ראו אותו בכלל, והיפנו אותנו למישטרת הנגב בבאר-שבע. גם שם אמרו לנו שלא יודע להם דבר.

"האמת נודעה לנו רק אחרי שקיבלנו ממנו מיכתב, מארצות-הברית. מהמיכתב הסתבר שכאשר שאלנו עליו במישטרת הנגב, ואמרו לנו שלא יודעים עליו דבר, הוא היה בעצם עצור שם. יום-יומיים אחרי זה העבירו אותו ללוד וגירשוהו לארצות-הברית."

תומאס גלוצר השאיר מאחוריו, בארץ, את אשתו קלורדיה ואת שישה ילדיהם. ביניהם תינוק בן חודשיים.

כך, ובאמטלות שונות אחרות, גורשו כבר 20 חברים ונשים, רובם ככולם נשואים ובעלי-מישפחות. אבות הותירו מאחוריהם רעיות וילדים, נשים הותירו מאחוריהן בעי לים וילדים. גורשו אגר ברנצן (38), דויד שנייס (21) שאשתו וילדיהם נשארו בארץ. אלפרד רוז (44), צירלס טיילור (22), ג'ורג'י מקילור (24), נשוי ואב לבן שנשארו עם אמו בישראל, טירון ויליאם (26), נשוי ואב לשלושה ילדים, וגריידי מקהולם (36), נשוי ואב לארבעה ילדים, שחקן-כדורסל מצויין, ששימש משך מרבית שהותו בי